

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE 18, 1980

Nr. 142

LKB KRONIKA NR. 40

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Truskava (Kėdainių raj.). Kun. Petras Nykštas, buvęs Sąj. klebonas, už savo uolų darbą buvo vietinių ateistų neapkenčiamas, kurie nuolat jį šmeižė ir vis rašinėjo skundus.

Šiais metais jis buvo perkeltas į Truskavos parapiją, neturintį nei bažnyčios, nei klebonijos. Bažnyčia sudegė per karą. Dabar žmonės meldžiasi buvusios špitolės salėje. Tame pačiame name apgyvendinta keltas netikintųjų šeimos.

Sutikti naujo klebono susirinko didžiulė tikintųjų minia, nuklojusi kunigui kelį gelėmis. Šitaip tikintieji solidarizuojausi su Bažnyčia ištikimais kunigais. Gaila, kad tokių kunigų negina dauguma Ordinarų.

Pociūnėliai (Radviškio raj.). Kun. A. Jokūbauskas buvo raštu kviečiamas 1979 m. liepos 12 d., 11 val. į Radviškio raj. LTSR Valstybės saugumo komiteto poskyrį.

Klebonas parašė raštą, išdėstydamas neapykantos motyvus: kvietime nenurodyta, kuriam tikslui kviečiamas.

visus pasiūlymus, pageidavimus ir reikalavimus prašome pateikti įgalotiniui, kuris per Vyskupą patvarkys bei pamokys kunigus;

skubius nurodymus pateikti raštu ir bus duotas atsakymas raštu.

1979 m. liepos mėn. 17 d. vėl buvo raštu kviečiamas į Radviškio raj. Buvo grasinama jėga pristatyti. Kun. A. Jokūbauskas vėl raštu pranešė, kad neatvyks dėl pirmame rašte nurodytų motyvų, ir priminė, kad savivalės ir prievartos darbai pasibaigė su Stalino mirtimi, pasibaigė ir niekada nebegrįš.

1979 m. rugpjūčio 3 d. milicija prievarta nuvežė kleboną į Radviškio raj. saugumą. Saugumo viršininkas Astrauskas apkaltino kleboną kun. A. Jokūbauską, jog esą šmeižias tarybų santvarką, nesilaikąs įstatymų, koneveikias tarybinius darbuotojus ir ragina klausyti antitarybinių Vatikano laidų.

Kunigas paaiškino, kad jis skelbia tiesą ir niekur nemėgė įstatymams. Ragina žmones klausyti Vatikano radijo, nes tai yra vienintelis religinių žinių šaltinis ir oficialus Popiežiaus radijas. Kun. A. Jokūbauskas pasakė, kad nesilaikys tų valdžios įstatymų, kurie prieštarauja Dievo įstatymams ir Helsinkio susitarimų Baigiamajam aktui.

Kunigo "auklėjimas" užtruko devynias valandas.

(Bus daugiau)

While we joyfully observe
FLAG DAY and FATHER'S DAY
three Baltic Nations:
Lithuania, Latvia and Estonia
remember a tragic day in 1940
when Communist occupation
ended their independence.

— — —

We hope and pray
that soon again
the FLAGS of FREEDOM
will proclaim
Liberty and Justice there
as Stars and Stripes do here.

Illinois valstijos legislatoras atstovė Penny Pullen yra žinoma pavertusių tautų bičiulė. Baltijos valstybėms minint 40 metų okupacijos sukaktį, ji pagamino nuotrauką matomą plakatą ir juo papuošė savo įstaigos, 22 Main St. Park Ridge, Ill., langą.

Nuotr. A. Birken

Kongrese pajudėjo energijos įstatymas

Nutarata sudaryti strategines naftos atsargas

Washingtonas. — Senato ir Atstovų rūmų jungtinis konferencijos komitetas po šešių mėnesių neveikimo pagaliau pajudino prezidento siūlytą energijos įstatymą. Numatytos lėšos naujai federalinės valdžios kontroliuojamai korporacijai, kuri gaus 20 milijonų dolerių sintetinio skysto kuro gaminiui iš akmenų anglių. Spėjama, kad iki 1987 metų vyriausybės remiamos įmonės kasdien pagamins 500,000 statinių sintetinio kuro.

Kongreso komitetas pavedė vyriausybei sudaryti strategines naftos atsargas, apie 750 milijonų statinių. Šiais finansiniais metais atsargos turėtų didėti po 100,000 statinių per dieną. Kaip žinoma, Saudi Arabija grąsina sumažinti savo naftos gamybą, jei JAV nafta pils į sandėlius. Paskutinį kartą naftos atsargos buvo papildytos 1979 m. rugpjūčio mėn.

Energijos įstatymo projektas dabar eis į atskirus kongreso rūmus ir laukiamas, kad prezidentas galės greit įstatymą pasirašyti. Senatorius Bennett Johnson pareiškė viltį, kad prezidentas gaus įstatymą prieš liepos 4 d.

Kaip rašyta, kongresas neseniai atmetė prezidento planą uždėti kiekvienai importuojamos naftos statinei 4.62 dol. specialią mokesčių. Jie būtų automatiškai pabranginę Amerikoje naudojamą naftą, apie 10 centų galionui. Kongreso oponentai aiškino, jog šitoks kainų pakėlimas, nors jis gal ir sumažintų naftos vartojimą, labai apsunkintų amerikiečius, uždėtų jiems 10 milijonų dol. naujų mokesčių, kada kova su infliacija, nedarbas, aukšti bankų nuomėdžiai ir taip jau labai apsunkino gyvenimą. Nors prezidentas žadėjo kongreso nutarimą vetuoti, kongrese buvo

TRUMPAI IŠ VISUR

— Saudi Arabijos karalius Khalidas pradėjo Vakarų Vokietijoje oficialų vizitą, kuris tęsis keturias dienas.

— Teherane įvyko revoliucijos sargybinių karinis paradas. Ajatolos Khomeino sūnus Ahmadas perskaitė savo tėvo pareiškimą, kuriame sargybinių raginami ištikimai klausyti prezidento Bani Sadro, pildyti jo įsakymus.

— Egiptas paakelbė įtempiamo padėtį ir pasiuntė kariuomenę prie Libijos sienos.

— Komunistų partijos narių būrelis sukėlė triukšmą prie Greensboro, Šiaurinės Karolinos, teismo, kur teisiami šeši Ku Klux Klano nariai už šaudymą lapkričio 3 d., kur buvo sužeisti penki komunistai.

— Turkijoje politiniose atstatuose pirmadienį nušauta 12 žmonių.

— Buvęs New Yorko meras, dabartinis kandidatas į senatą, John Lindsay, važnuodamas dviračiu Bridgehamtone, L. I., užvažiavo ant jį puolusio šuns, krisdamas susilaužė sprando kaulą ir apsidraskė. Suo pagbėgo.

— Mozambikas uždarė visas sienas trim dienoms. Tuo metu bus pereinama į naują piniginių vienetą — metikala.

— Jungtinio kariuomenės štabo viršininkas gen. David Jones buvo patvirtintas senato ginčiuotų jėgų komiteto dar vienai kadencijai.

— Izraelio televizija pirmą kartą rodė Saudi Arabijos protestuojamą filmą "Princesės mirtis". Manoma, kad Izraelio televizijos bangas sugauna ir daug arabų žiurovų.

— Pakistane sovietų agentai sprogdina įstaigas, skleidžia gandus, norėdami nustatyti Pakistano gyventojų prieš Afganistano pabėgėlius, pareiškė Pakistano aukštąsias pareigas.

— Pietų Afrikos policija, malšindama juodųjų riaušius, peršovė 35 žmones.

— Pietų Korėjos policija suėmė 329 asmenis, kaltinamus riaušių kurstymu ir dalyvavimu riaušiuose.

— Senatas patvirtino naują JAV ambasadorių Nepalyje Philip Trimble. Įdomu, kad jis, būdamas jaunas alpinistas buvo įlipęs į Nepalo aukščiausią kalną Everestą.

— Sovietų Sąjungos kosmonautai yra skridę į erdvę su satelitinių valstybių lakūnais, o 1982 m. skridime dalyvaus pirmas prancūzas. Iš 430 savanorių lakūnų išrinkti du kandidatai, kurie išvyks rugpjūčio mėn. į Sovietų Sąjungą pasiruoti skridimui.

— Urugvajus lapkričio 30 d. balsuos dėl naujos konstitucijos.

— Britų vyriausybė išveža iš Šiaurinės Airijos dar 600 karių.

— Izraelio statistikos biuras skelbia, kad gegužės mėn. kainų kilimas siekė 9.5 proc. Balandžio mėn. infliacija buvo 10.2 proc. Iki metų galo kainos gali pakilti 19.5 proc.

— Šeštadienį šv. Mišių metu Salvadore buvo nušautas italas katalikų kunigas Cosme Spesoto. Tai jau devintas kunigas Salvadore nušautas nuo 1977 m.

— Sovietų teismas nutelė Viktorą Nekipelovą penkerių metų kalėjimui ir 7 metų tremties bausmei. Jis buvo Helsinkio visuomeninės grupės narys.

Jordano karaliaus Husseino vizitas

Reikalauja grąžinti okupuotas žemes

Washingtonas. — Pirmadienį su oficialiu vizitu Amerikon atvyko Jordano karalius Husseinas. Jį atlydėjo jo amerikietė žmona, karalienė Noor, Jordano premjeras Abdul Hamid Sharaf ir kiti aukšti pareigūnai. Karalius kalbės su prezidentu Carteriu apie Viduriniųjų Rytų padėtį, nors jis nesitiki pakeisti JAV politikos. Karalius bandys išaiškinti prezidentui, kodėl tiek daug arabų nepriima Camp David taikos sutarčių.

Jordano karalius, užimamas valstybės sostą jau 28 metus, pergyveno devynis atentatus. Jis laikomas nuosaikiu Amerikos draugu. Nuo 1950 metų Jordanas yra gavęs Amerikos paramos apie 3 bil. dol. Jordano kariuomenė, šalia britų gamybos tankų ir prancūzų Mirage karo lėktuvų, naudoja daug JAV ginklų ir jam reikia atsarginių dalių.

Valstybės departamentas pareiškė, kad šis vizitas daug ko nepakeis, nes Jordanas turi savo pažiūras į Viduriniuosius Rytus, o JAV — turi savo. Sekmadienį, prieš atvykstant karaliui Husseinui, Washingtone demonstravo apie 1,000 arabų, jiems vadovavo trys žydų okupuotų arabų miestų burmistrai. Jie aplankė 13 JAV miestų ir gavo miestų raktus San Francisco, Detroit, Knoxville, Tenn., Flint, Michigane ir Houstone. Arabų demonstracija reikalavo pripažinti Palestinos Laisvinimo Organizaciją.

Jordano karalius laikosi nuomonės, kad Izraelis turi ištraukti savo okupacinę kariuomenę iš Jordano Vakarinio kranto, kuris buvo užimtas 1967 m. kare, ir iš Gazos pakraščio. Rytinė Jeruzalė turi sugrįžti į arabų kontrolę, o palestiniečiai turi teisę turėti savo vyriausybę ar nepriklausomą Palestinos valstybę ar federaciją su Jordanu.

Camp David taikos sutartis suartino Jordano karalių su radikaliais arabais: Libija, Sirija, Iraku. Su juo palaiko ryšius ir Palestinos Laisvinimo

organizacija, nors ji buvo įsąnaukiusi Husseiną nužudyti po 1970 metų karo, kuriame karalius ištrėmė palestiniečius iš savo valstybės. Prieš vykdamas iš Washingtoną, karalius pasitarė su PLO vadu Yassiru Arafatu.

Jordano gyventojų 60 nuosimčių yra palestiniečiai, o kita dalis — beduinai. Turtingos naftos valstybės remia Jordano karalių ir sostinė Amanas pamauz pakeičia Libano Beirutą, kaip arabų tarptautinės prekybos ir finansų centras.

Jordano karaliaus vizito progą palestiniečių laivas bandė pulti Izraelio pakrantes, tačiau Izraelio greitlaivis laivą nuskandino ir nušovė tris palestiniečius. Sužeistas ir vienas izraelietis.

Didžiausia Jordano karaliaus ir Izraelio vyriausybės nuomonų skirtumą sukelia Jeruzalės miesto klausimas. Tai didžiausias Izraelio miestas su 420,000 gyventojų, iš jų 280,000 žydų, 100,000 musulmonų ir 12,000 krikščionių. Per 13 metų nuo 1967 m. karo Jeruzalės gyventojų skaičius padidėjo 52 proc. Gegužės 14 d. arabų tarpe triukšmą sukėlė Izraelio parlamento siūlymas paskelbti jungtinę Jeruzalę Izraelio sostine. Įstatymas, pasiūlytas vidaus reikalų ministerio Yosef Burgo, skelbiamas "pagrindiniu įstatymu", kurį pakeisti reikia parlamento dviejų trečdalių balsų. Paprastai, tokie "pagrindiniai įstatymai" įrašomi į šalies konstituciją. Parlamentas nutarė šį įstatymą sugrąžinti į komitetą tolimesniams svarstymui.

Kinija bijo Reagano laimėjimo

Pekinas. — Kinijos vyriausybė nerimą sukelė galimybė, kad JAV prezidento rinkimus gali laimėti Ronaldas Reaganas. Kinijoje lankosi 14 amerikiečių iš Marylando valstijos delegacija, vadovaujama gubernatoriaus Harry Hughes. Šanchajaus mieste amerikiečiai išgirdo iš burmistro, kad Reaganas daug kartų kritikavo Amerikos ryšius su Kinija ir puolė "Tai-vano išdavimą". Reaganas žadėjo, taptęs prezidentu, atgaivinti su Taivanu normalius diplomatinius ryšius.

Amerikiečiai bandė įrodinėti kinams, kad tai "rinkiminė retorika", kad kandidatai ne visada laikosi savo pažadų, tačiau kinai išreiškė rūpestį, kad Reaganas apieis Amerikos — Kinijos santykių stiprinimą, o iš to naudos turėsianti tik Sovietų Sąjunga.

— Kinijoje iš kalėjimo po 22 metų paleistas Kantonio katalikų vyskupas Deng Yiming, 72 m. Jis atsisakė įsijungti į komunistų įsteigtą "tautinę katalikų Bažnyčią", kuri nutraukė ryšius su Vatikanu.

KALENDORIUS

Birželio 18 d.: Hipatijus, Marina, Tolvandas, Vaiva.

Birželio 19 d.: Romualdas, Julijona, Andagis, Ramunė.

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:27.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 80 l., naktį 60 l.

Nutarė priimti "juodusius žydus"

Jeruzalė. — Izraelio parlamento komitetas, rekomendavo vyriausybei duoti 1,500 juodųjų amerikiečių leidimą įsikurti Izraelyje nuolatiniams apsigyvenimui.

Sakoma, kad Amerikos žydų organizacijos spaudė Izraelį priimti juodusius, nes Amerikoje emė blogėti santykiai tarp žydų ir juodųjų.

Kaip žinoma, grupė juodųjų, pasivadavusių "juodaisiais hebrajais", bandė įsikurti Libijoje, gavo ten žemės plotą ir vyriausybės paramą, tačiau daugumai nepatiko Libijos klimatas ir aplinka. Dalis tos religinės sektos atvyko į Izraelį. Kai 30 juodųjų žydai atvyko 1969 m. ir įrodinėjo, kad jie yra dingusių žydų padėrmės palikuonys, Izraelio rabinų taryba abejojo, ar jie turi teisę gauti automatišką pilietybę. Juodieji gyveno susikimšę trijuose Negevo dykumos miesteliuose nelegaliai.

Parlamento komitetas nutarė, kad juodusius reikėtų apgyvendinti naujame kaime prie Ramat Hovav, netoli Beer Shevono miesto, kur daugiau pramonės. Juodieji žydai reikalavo žemės ūkio, tačiau tokius įrengti per daug kainuoja. Opozicija, reikalaujama juodusius ištrėmti, nurodė, kad ši sekta primena garsiąją Jonestowno sektą, "Peoples Temple", kuri išsižudė Guyanoje.

Juodųjų sekta, kuriai vadovauja diktatorius Ban Ami Carter, net yra nusistačiusi prieš dabartinę Izraelio valstybę. Juodieji, kaip originalių žydų ipėdiniai kada nors ateityje turės perimti valstybės valdymą.

Parlamentui siūloma priimti juodusius su sąlyga, kad jie neverbūs Amerikoje naujų narių, padės rinkti Amerikoje aukas savo kaimui ir po dviejų metų jų likimas bus iš naujo svarstomas.

Sumažėjo aviacijos kuro atsargos

Washingtonas. — Atstovų rūmų ginkluotųjų jėgų komitetas paskelbė raportą, kuriame sakoma, jog gynybos departamento naftos produktų atsargos tarp 1978 m. rugsėjo ir 1979 m. rugsėjo nukrito 6 nuos. ir gali atsiliepti į kariuomenės jėgų parengimą. Pernai rugsėjo mėn. lėktuvų naudojamo skysto kuro atsargos buvo 8 mil. statinių žemiau nustatyto lygio. Net ir taikos metu operacijoms gynybos departamentas naudojo atsargai laikomą kurą.

Iš Kubos atvyko komunistų šnipų

Hallandale, Fla. — FBI direktorius William Webster, kalbėdamas Amerikos šerifų suvažiavime, paskelbė, kad tarp kubių, atvykusių į Ameriką, yra ir komunistų šnipų. Iš 114,000 kubių 63,365 jau įkurdinti, tačiau apie 700 suimti ir laikomi kalėjimuose. Jų tarpe yra užkietėjusių nusikaltėlių, pasakė Webster.

FBI ypatingą dėmesį kreipia į užsienio šnipus, organizuotas nusikaltimų gaujas, tarnybinius nusikaltėlius, tačiau nebus ignoruojami ir mažesni nusikaltėliai.

Libėrijos suėmė Tolberto sūnų

Paryžius. — Prancūzija pareiškė Libėrijai griežtą protestą, nes kareiviai įsibrovė į Prancūzijos ambasadoriaus namą ir pagrobė ten besislapstantį nušautą Libėrijos prezidento Tolberto sūnų, advokatą ir buvusį Libėrijos seimo narį. Jis pasirašė ambasadoriaus globos bandžios 13 d., kai valdžia pagrobė kareiviai nušovė jo tėvą.

Proteste sakoma, kad Libėrija sulaužė diplomatinių pasiuntinių imunitetą ir tarptautinius papročius.

RANKRAŠČIAI IS LIETUVOS

Ar šiuo metu okupuotoje Lietuvoje įmanoma laisva kūryba? Ar mūsų kūrėjai turi galimybę kurti ir išleisti savo knygas? Šiuos klausimus neretai kelia Lietuvos pogrindžio spauda ir atsako neigiamai. Bet ir be to mes gerai žinome, kad ten, kur viešpatuoja bolševizmas, tėra įmanoma tokia kūryba, kokios nori okupantai.

Tiesa, knygų produkcija gana gausi, dideli ir jų tiražai. Tačiau gerų knygų išleidžiama be galo mažai, o jeigu jų kiek ir išėina, tai jos leidžiamos tokiais mažais tiražais, kad tik ką pasirodžiusi tokia knyga yra "deficitinė prekė".

Lietuvoje esantieji autoriai gerai žino, kad niekas neišleis jų parašytos knygos, jeigu joje nebus liaupsinama komunistinė santvarka, jos vadai. Taigi praktiškai nėra paskatos tokia knyga rašyti, o jeigu kas ir bando tai daryti, taikstosi prie esamų cenzūros sąlygų — patys save cenzūroja. Tokiu būdu atsiranda vidinė, t.y. paties autoriaus cenzūra, kai jis pats save suvaržo, cenzūroja, neretai tai, ką norėtų rašyti. Apie tokią vidinę, t.y. paties autoriaus cenzūrą sau, buvo plačiau rašoma pogrindžio "Pastogės" žurnalo nr. 2 ir mes tai savo skaitytojams esame priminę šioje vietoje (VI.11).

O tačiau ir tokiose sąlygose atsiranda kūrėjų bei autorių, kurie rašo, tikėdamiesi, kad ateis "geresni laikai", kada galės būti ir jų kūriniai išleisti. Tai vadinama "staltinė" kūryba: rašo ir rankraščius giliai ir stalties, o gal ir kitas saugesnes vietas paslepia.

Vis dėlto kai kurie toki, cenzūros nekontroliuoti rašiniai, pasiekia Vakarų kraštus. Štai 1972 m. pradėtos "LKB Kronikos" gavome net 41 numerį. 39 šio pagrindinio pogrindžio leidiniai buvo 1974 1979 metų bėgyje išleisti lietuvių kalba penkiais didžiuliais tomiais, viso 2207 pusl. Šį leidinį leidžia specialiai paskirti sukurti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms leisti sąjunga, kun. Jono Kuzmickio vadovaujama. Ta pati organizacija pereinut metų gale išleido 1972-1973 m. išleistas LKB. Kronikos 1-7 numerius ispanų kalba, 406 pusl. ir, rodosi, išleido ar leidžia italų kalba.

Tą patį Kroniką anglų kalba atskirais sąsiuviniais leidžia Liet. R. Katalikų Kunigų vienijė Amerikoje ir Religinės šalpos orja. Redakciniam ir leidimo darbams vadovauja kun. Kazimieras Pugevičius. Ligi šiol išleista 39 atskiri sąsiuviniai.

Vakarų Vokietijoje veikia Baltijos institutas savo darbų "Acta Baltica" tomuose spausdina ir atskirais atspaudais išleidžia LKBK vokiškus vertimus. Kaip matome, LKB Kronika turi savo leidėjus ir reikalus yra gerame kelyje.

Ne kiek blogesni pogrindžio "Aušros" reikalai. 1977 — 1980 m. bėgyje Akademines skautijos leidykla (redaktorius Jonas Dainauskas) Chicagoje trimis tomiais, išleido šio leidinio 1-15 numerius, viso 703 pusl. Tai akademikų skautų auka, nes neteko girdėti, kad kas nors iš mūsų veiksmų būtų bent dolerių šį išleidimo darbą parėmę.

Reikia pagirti Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungą, 1977 m. išleisdusi 246 pusl. knygą "Arkivyskupas Mečislovas Reins", kurios rankraštis buvo atgabentas iš okupuotosios Lietuvos. Pereitais metais Juozas Kapočius, autorius šios narių ir kitų artimųjų remiamas, išleido labai

vertingą knygą — Petro Klimo, "Iš mano atsiminimų", 415 puslapių. Reikia tik stebėtis, kad vokiškų nacių ir bolševikų taip labai kalintas, kankintas vienas iš didžiausių nepriklausomybės kūrėjų be galo sunkiose sąlygose įstengė paruošti labai gerą knygą apie nepriklausomos Lietuvos gimimą. Ši mūsų didžiojo valstybininko knyga įnešė daug ką nauja į mūsų valstybės istoriją.

Chicagoje, minint II Lietuvos prezidento A. Stulginskio 100 metų gimimo sukaktį, Pedagoginis liuanistikos institutas, velionio prezidento artimiesiems materialiai remiant, prasmingai ją paminėjo, išleidamas Aleksandro Stulginskio atsiminimų knygą, 205 pusl. Atsiminimai, tiesa nepilni, apima tik tai jo jaunystės laikus ir veiklą ligi 1919 metų, bet vis dėlto įdomūs ir naudingi. Ir šios knygos rankraštis buvo gautas iš okup. Lietuvos.

Be abejo, yra ir daugiau šios rūšies leidinių. Paskutinė mums žinoma naujiena: spausdintinis dr. Mykolas Morkūnas savo lėšomis išleido 48 puslapių poeto Kazio Jakubėno "Eilėraščių iš Vilniaus kالجیііііі", kuriuos jis parašė prieš savo mirtį (1950.18), tiksliau, prieš autorius nužudymą, kurį atliko NKVD agentai.

Iš čia pateiktų duomenų matyti, kad mūsų politiniai veiksniai išėivijoje, kurie renka lėšas "Lietuvos vadavimo reikalams" ir kurių pareiga būtų tokius veikalus leisti, greičiausia nebus išleidę nė vieno veikalo ir, tur būt, neprisidėję prie kitų dedamų pastangų. O knygų rankraščių iš okupuotosios Lietuvos mūsų suose vis daugiau atsiranda. Štai vien tik ant šių eilučių autorius stalo guli tokie išleidimo belaukį rankraštai: P. Valančiūno — "Rusijos carų mėginimai Lietuvą surusinti ir lietuvių pasipriešinimo kova XIX amžiuje", — apie 400 pusl.; Gintaro Tauvydžio "Tarybų Sąjungos komunistų partijos programa ir gyvenimas", 290 pusl.; vieno buv. Sibiro kalinio dienorašio "Vergijoje prie Lenos", 250 pusl. (dokumentinis veikalas); Jono Skalvinio eilių rinkinys "Myliu, mylėjau ir mylėsiu", 31 pusl., Tomo Žemaičio — "Dividešimt metų" (nepriklausomos Lietuvos istorijė), 80 pusl.; "Apie lietuvių padėtį Gudijoje", dvi dalys, 80 pusl. B. Sakalausko — "Šviesos ir dalies kitų fizinių reiškinių prigimties klausimas" 134 pusl. Paskutinis mus pasiekęs rankraštis yra Klajūno "Balsas iš laisvės kabo" — eilėraščių rinkinys. Dalį eilėraščių parašė minėtas autorius (slpv.), kitus užrašė kitų autorių sukurta. Iš viso 150 eilėraščių.

Tai tik vienoje vietoje tiek susitelkę. Be abejo, rankraščių yra gavę ir kiti išėiviai lietuviai. Teko patirti, kad mūsų jau minėti krikščionys demokratai rūpinasi jų rūpesčiu gautos knygos apie Mykolą Krupavičių išleidimu.

Nėra abejonių, jeigu tie Lietuvoje parašyti rankraščiai būtų mūsų sparčiau leidžiami jų atsirastų dar daugiau. Gal būt dalis jų kuriuo nors būdu pasiektų ir patį Lietuvą. Pagaliau svarbu, kad okup. Lietuvoje parašytos knygos čia būtų mūsų įvertintos, išleistos. Tuo būdu išėivija galėtų pasiguosti ne vien savo "veikla" šiame krašte, bet būtų padarūs ir patiai Lietuvai bei jos ateities kartoms gerą darbą.

Iniciatyvos veikalo rinkimo ir jų paruošimo reikalu turėtų imtis Lietuvių Bendruomenė, o jų leidimą galėtų finansuoti ir mūsų visų pasididžiavimas — Lietuvių fondas. b. kv.

ATEINANČIŲ METŲ KARINIS BIUDŽETAS

Kritikai tvirtins, kad gynybai skiriama mažokai pinigų

BR. AUŠROTAS

American Security Council — Amerikos Saugumo taryba, vadovaujama John Fisherio, yra privati, tautinė organizacija. Jos vadovybėje yra daug JAV aukštų laipsnių karininkų (atsargos) iš įvairių ginklo rūšių. Ši taryba buvo ypač kritiška prezidento J. Carterio su diktatorium L. Brežnevui prieš metus laiko pasirašytam SALT II "nusi-ginklavimo" susitarimui. Taryba tikėjosi, kad ta sutartis senato nebus patvirtinta.

Tačiau apie sovietinį "nusi-ginklavimą" ir taikin-gum norus prabilo jų pačių dar-bai, kai 1979 m. gruodį bolševikinė Rusija okupavo savo kaimyną Afganistaną. Tuo būdu Sovietai patys palengvino AS Council darbą, stens-JAV ateinančių metų biudžetui stipresnė, kad nebūtų bolševikų šantažų ir provokacijų.

Taryba savo nariams kas mėnesį prisiunčia specialų biu-letenį. Šiuose laiškuose nariai yra supažindinami su to mė-nesio kurio nors svarbiu karišku, politiniu ar tarptau-tiniu įvykiu. Šių metų kovo mėn. biuletenis yra skiriamas JAV ateinančių m. biudžetui nagrinėti. Pravarū žvilgtelti ir "Tyrimų ir tobulinimo" išlaidų skyrių ir kas šioje kra-što gynybai svarbioje srityje bus mėginama pasiekti.

Stambios sumos

Šiame Gynybos ministeri-jos (Department of Defense) siūlomajame biudžete "tyri-nėjimų, išvystymui ir jų ban-dymams bei jų darbų įverti-nimui" (Past. angliškoje ter-minologijoje tai vadinama Re-search and Development — aut.) yra paskirti 16,5 bilijonų dolerių. Taigi 1979 m. numatytoji 13,5 bilijonų suma yra padidinta 3,5 bilijonais do-lerių. Gynybos sekretorius skuba pridurti, kad šių pinigų "visiškai pakanka užtikrinti technologinį vyrvimą, rungtyniaujant su Sovietais ginklų tobulinimo baruose."

Pentagonas susirūpinęs

Kariškame žiniaraštyje "Mi-litary Posture — Karinė bū-klė" Jungtinio štabo v-kas, aviacijos gen. David Jones pa-ateib, kad šioms "prog-ramoms Sovietai išleidžia 75% daugiau pinigų negu Ameri-ka. Šių tyrimų deka per pastarąjį dešimtmetį Sovietai technškai pasivijo Ameriką tose ginklų rūšyse, kuriose kaip tik atrodė, kad JAV yra nepajėjama".

Sovietai skuba

Buvęs JAV Karo aviacijos žvalgybos v-kas gen. George Keegan jau anksčiau įspėjo JAV karinę vadovybę "jog So-vietai vysto spindulinių ginklų: su juo jie gali nušauti erdvėse skrendančias raketas. Tas ginklų galys būti atvaiz-duotas kaip milžiniškas žaibo-svaidis". Ir jeigu Sovietams

pavyktų pažaboti savo kariš-kias reikaldas vairuojamos energijos spindulį, tai jėgų per-svaros pusiausvyrą tarp JAV ir Sovietų griežtai pakryptų pastarųjų naudai.

JAV atsargi

Gynybos sekr. H. Brown buvo ir liko atsargus, aptar-damas "vairuojamos ener-gijos ginklus". Jo nuomone, "JAV kariškoji R & D sutelks daug energijos ir pastangų pa-šalinti netikrumus ir padėti pagrindus, kaip nau-dingiausiai būtų pakinkyti vairuojamos energijos gink-lai".

Šia prasme Karo aviacijos sekretorius Hans Mark buvęs daug tikresnis. Liudydamas senato Ginkluotųjų jėgų k-te jis samprotavo, kad "Amerika artėjanti prie sprendimų, kaip panaudoti krašto gynybai er-dvėse esančius satelitus, ap-rūpintus laserio energijos spinduliais". Sekretorius H. Mark savo liudijimą palygino su 1920 m. gen. Billy Mitchell vaizdingu demonstravimu, kai iš lėktuvų numestos gana ga-lingos bombos skandino sun-kius karo laivus. "Šiuo metu Karo aviacija vykdo rei-kalingus bandymus su tam tikslui įvairiais įrankiais ap-rūpintu KC — 135 lėktuvu — tanku", pranešė sekretorius besidomintiems senatoriams.

Laivų ir raketų apgynimui

Karo laivyno plk. William E. Wright yra karinių reikalų mokslininkas. Kaip tyrinė-tojas jis darbuojasi Californi-jos u-to Lawrence Livermore laboratorijose. 1979 m. gruodį Karo laivyno instituto biule-tenyje jis iškėlė vairuojamo energijos spindulio svarbą, ginantis nuo priešų raketų. Jeigu šio pobūdžio ginklai bū-tų įmanoma išvystyti, tai jie suteiktų nepaprastą svarbą, "praigindami didžiųjų laivų, o ypač lėktuvnešių amžių".

Naujausioje krašto gynybos studijoje keliama mintis, kad "vairuojamos energijos gink-lus vertėtų patalpinti sa-teleituose. Tuos naujus ginklus derėtų taip patvarkyti, kad "iš Sovietų bazių vos išsautosis iš savo slėptuvų mirtį nešan-čios raketos būtų sunaikina-mos pačioje skridimo užuo-mazgoje. Tokia JAV ginklų pažanga visiškai panaikintų Sovietų raketų grėsmę ir sumažintų jiems galimybes netikėtai užpulti JAV stra-teginį ginklų saugojimo vie-tas."

Kadangi žemė buvo įšalusi, teko ją sprogdinti. Pavišiuje buvo geras molis, iš kurio buvo galima padaryti karščiai atsparias plytas, naudojamas metalų tirpinio krosnių įrengimui. Tokio molio pareikalavo net Krasnojarskas. Tas molis vadinosi — Evrolitna. Šiaip gi stovyklos daugiausia buvo vadinamos numeriais.

Susipažinau su vienu politiniu kaliniu Gribunovu, buvusiu sovietinės kariuomenės pulkininku leitenantu. Jis buvo komunistų partijos narys ir buvo pažįstamas su Stalinu. Dėl kažkokio susikirtimo partijoje jis pateko į stovyklą. Jis nebuvo blogas žmogus ir man padėjo gauti geresnę darbą medžio apdirbimo įmonėje. Čia buvo geresnis dar-bas, negu kasyklose. Mes dirbome kartu. Jis labai vertino Amerikos kariuomenę, vertino ir mane kaip amerikietį.

Konstrukcijos darbininkas Norilске

1947 m. birželio mėnesį vieną rytą man buvo įsakyta pasilikti barake, kai mano brigada išvyko į darbą. Apie 10 val. pas mane atėjo sargybinis, patikrino mano tapatybę ir nuvedė į drabužių sandė-lį žieminius drabužius pakeisti vasariniais. Iš Evrolit stovyklos mane nuvedė į stovyklą Nr. 2 ir čia perdavė vietos administracijai. Stovykla Nr. 2 buvo didelė — per 60 barakų. Ji buvo Norilsko miesto pakraštyje. Ši stovykla švaros atžvilgiu stovėjo aukščiau už tas, kuriose teko būti anksčiau.

Šios stovyklos kaliniai daugiausia dirbo prie rūdos sandėlių įrengimo. Pirmą dieną, kai komisi-ja mane paklausė, kokios esu specialybės, dar anksčiau patartas savo naujo draugo Michailo, pasisakiau, kad esu mechanikas. Toje brigadoje buvo ir žydai

JAV karinis helikopteris, pakilęs nuo lėktuvnešio, stebi Sovietų Sąjungos karinį laivą

PRANO JUOZAPO ŽEMĖ

Šalis, kurioj nėra rytų nei vakarų.

Prano Juozapo žemės salyne dabar dažnai lankosi turistai mokslininkai, ypač ten, kur 1913 m. rudenį Tichajos jūroje nuleido inkarą „Švento Foko“ laivas. Tada čia šiaurės tyrinėtojų ekspedicija, vadovaujama G. Sedovo, prisi-glaudė žiemai. Vaikystėje jūros paviliotas narsusis Sedo-vas daugelį metų rengėsi pa-siekti ašigali. Kaip tik iš šios vietos jis, jau negaludamas, dviejų stiprių vyrų lydimas, iš-ėjo į lemtingąją savo kelionę. Jis negrįžo — mirė keliau-damas į savo svajonę. Su Sedovo ekspedicija Tichajos jūroje žiemojo dailininkas Pineginas. Viena šios vieto-vės būdingų uolų, jam pri-minusi M. Čiurlionio paveik-lą „Ramybė“, gavo lietuvių dailininko vardą.

Šiaurės ašigali pirmą kartą 1909 metais pasiekė ameri-kietis Robertas Firis po dvide-simt trejų metų kovos su Ar-ktika. Jis kėlė kartų perėjo Grenlandijos ledynus, tyrė jų šiaurę. Devynis kartus nesėk-mingai šturmo Šiaurės aši-galį, išsvargęs, jau 53 metų am-žiaus, amputuotais po nušalimo kojų pirštais, de-šimta ir paskutinį kartą jis šturmo Šiaurės ašigalį ir laimėjo. Ilga kova išmokė praktiš-kumo. Tuo metu technika dar mažai galėjo padėti. Dau-giausia Firiui pagelbėjo jo draugai — Grenlandijos es-kimai.

XIX bei XX a., pradžioje daug drąsulių vėžėsi į šiau-rę. Vieni norėjo atrasti naujus

Šias mintis suglaudžiant galima drąsiai tvirtinti, kad nauja programa yra verta iš-laidų ir pastangų, nukreiptų JAV gynybai sustiprinti. Jei-gu JAV mokslininkai nesis-tengs, tai šio krašto pilie-čiams jau nebus kur bėgti.

Vania, kuris taip pat pasisakė esąs mechanikas. Vakare mes visi trys susitarėme dirbti kartu kaip mechanikai, nors nė vienas iš mūsų nenusimanėme apie mašiniją.

Kitą rytą nuėjome į darbą, kuris buvo už kokių 100 metrų nuo stovyklos. Atvykome be sargybinių. Visi trys "mechanikai" prisistatėme metalo sekijai. Mums reikėjo išlenkti storą skardą katilui ir ją suvirinti. Sekcijos vadovas buvo žydas Stein. Jis aiškino man darbą. Aš pasakiau, kad jis tą darbą aiškintų Vaniai, nes aš esu jo padėjėjas. Stein paaikino darbą Vaniai, parodė brėžinius ir nuėjo. Mes ėmėme reikiamas skardas, bet nežinojome, kaip reikia dirbti, nė kokių įrankių panaudoti. Po kiek laiko vėl atėjo Stein ir pamatė, su kokiais "mechanikais" turi reikalo, bet jis nieko nesakė. Pagaliau Vania griebė jaučiu už ragų: jis ant tos storos skardos padarė brėžinius, pakvietė suvirin-toją, kad padarytų reikiamus išplovimus. Darbas nebuvo gerai atliktas, bet Vania pasiguodė: "Ir specialistai padaro klaidų." Laimė, kad suvirintojas, vokiečiai, pažūrėjo į brėžinius ir padarė pataisymų. Tokiu būdu darbas buvo atliktas pusėtina. Mums buvo lengviau dirbti, negu tiems, kurie dirbo su karučiais. Darbas buvo labai skubus. Kartais ir mes, "mechanikos ekspertai", turėdavome padirbėti su karučiais. Darbas ėjo stachanoviškai. Kai pastatas buvo beveik išmūrytas, jis sugriuvo, palaidodamas tuos, kurie prie jo dirbo. Kiek buvo užmuštų — nežinia, nes tai sovietinė paslaptis. Visos brigados buvo pervesotos į stovyklą, o vėliau buvo pradėti gelbėjimo darbai.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

BAIGĖ MOKSLO METUS

Lituanistinė mokykla Bostone birželio 8 d. suruošė mokslo metų užbaigimo šventę. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje S. Bostone 10:15 val. ryto buvo mokyklos intencija Mišios. Kleb. kun. Albertas Kontautas pasveikino mokinius, pagyrė jų ryžtą ir norą mokytis tėvų gimtosios kalbos, pasidžiaugė tėvų intencija leisti vaikus į šią mokyklą, o taip pat padėkojo mokytojams už jų pasišventimą dirbti šioje mokykloje.

Tuojaus po mišių mokiniai, tėvai ir net seneliai rinkosi į S. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salę užbaigimo aktui.

Scenoje sėdėjo abiturientai: Ta das Kulbis, Gailė Rastonytė, V. da Simonaitytė, Danutė Šležaitė ir mokyklos direktorius poetas Antanas Gustaitis. Jis padėjo mokytojams už jų darbą, tėvų komitetui, ypač pirm. Vytauti Jurgėlai, kurie labai rūpinęsi mokykla ir jos reikalais. Tai jau bene 30-asis kartas, kada išleidžiami abiturientai. Toliau kalbėjo jausmą giliai ir širdingai. Pradžioje mokykloje buvo net 180 mokinių, vėliau metams bėgant mokinių skaičius mažėjo ir nukrito iki 120, o šiais metais buvo tik 64 mokiniai. Bet ateitis atrodanti dar liudnesnė. Šiais metais nebeturėjė vaikų darželio, o sekančiais metais gal jau nebebus ir pirmo skyriaus. Mokykla turinti valdiškas patalpas, šviesa ir šilumą, turinti mokytojus, bet mokinių skaičius mažėjęs, ir ateitis mokyklos nieko gero nežadanti. Vaikų prieauglis turbūt esąs, bet noras juos leisti į lituanistinę šeštadieninę mokyklą mažėjęs.

LB švietimo taryba rašanti laiškus mokyklos vadovams, bet raštai vaikų negalima atvesti į mokyklą. Reikia ieškoti kitokių priemonių vaikų surinkimui. Pirmiausia tai būtų pareiga tėvų, o ir draugai galėtų paskatinti.

Mokykloje šiais metais mokytojų: direktorius Antanas Gustaitis ir mokytojai: Ona Girmuvienė, Mirga Girmuvienė, Liūda Senutienė, Zita Krukonienė, Al dona Dabrilienė, Reda Simonaitienė, Vytenis Senuta, Renata Spakevičienė, Paulina Kalvaitienė ir dainavimo mok. Julius Gaidelis.

Abiturientams direktorius Gustaitis įteikė brandos atestatus, paskatindamas, kad jie ne tik neužmirštų lietuvių kalbos, o jungtųsi į lietuviško jaunimo organizacijas ir dirbtų jose. Abiturientai gavo po dvi knygas dovanų. Po vieną dovaną S. Bostono Lietuvių Piliečių d-ja, o po kitą — mokyklos tėvų komitetas. Be to, kaip ir kasmet, iš mirusio mokytojo Algio Makaičio fondo, kurį įsteigė jo žmona, procentų, geriausiai baigusiam šią mokyklą mokiniui skiriama dovana. Šiais metais tą dovaną 75 dol., teko pusiai dviem lygiai gerai baigusiom — Vidai Simonaitytei ir Danutei Šležaitytei.

Tėvų komiteto pirm. V. Jurgėla pranešė, kad sekančių metų komitetą sudaro: A. Banaitienė, R. Girmius, L. Kiliulienė ir A. Petronis. Be to dar pranešė, kad So. Bostono Lietuvių Piliečių d-ja šią mokyklą paskyrė auką 200 dol., o taip leido šiam susirinkimui salę nemokamai.

Tada dar visų skyrių mokiniams buvo įteikta po dovanėlę. O LB Bostono apyl. pirm. A. Astrav pasveikino mokinius, mokytojus ir tėvus, kurie leidžia savo vaikus į šią mokyklą ir pažadėjo paramą mokyklai.

Buvo ir meninė dalis. I-mo, 2-ro ir 3-čio skyriaus mokiniai, vadovaujami mokytojos P. Kalvaitienės, suklaidė maldą, kurią jie pradeda pamokas mokykloje ir priesaiką tėvynei. Taip pat buvo Perkūno teismas, pamoka, eilėraščių, TV programų ir choro pasirodymas. Viską atliko įvairių skyrių mokiniai. Pranešėja buvo

mok. Z. Krukonienė. Muz. J. Gaidelio vedamas mokinių choras padainavo keletą dainų. Šis mokinių choras labai sužavėjo visus. Jų jauni ir labai gražūs balsai, kad be galo miela klausytis. Su tokio choro būtu galima pasirodyti ir kituose lietuvių parengimuose. Tikime, kad tai būtų visiems džiaugsmas tokio choro klausytis.

Po šios visos programos, dar buvo kavutė ir vaišės. Mokykla išleido laikraštėlį „Švilpukas!“ Jį redagavo mok. Mirga Girmuvienė, o jame rašė patys mokiniai. Laikraštėlis gražiai išleistas ir įdomus pasiskaityti.

LIETUVIAI NE LIETUVOS VARDU

Elevent International Quantum Electronics Conference 1980, kuri vyks birželio 23 - 26 dienomis Bostone, yra ir trys lietuvių pavardės programos G7 Properties of Transient Grating in Exiton — Thonon Absorption Spectrum of CdS yra įrašyta: Yu. Vaikutis, K. Jarashunas ir B. Balrameunas, Vilnius State University, Vilnius, USSR. Taip pat šioje konferencijoje yra nemažai ir Rusijos mokslininkų.

Šią konferenciją rengia šios srities Amerikos ir Europos mokslininkai.

PARENGIMAI

Minkų radijo valandos gegužinė rugp. 10 d. Romuvos parke, Brocktone.

Laisvės Varpo rudens koncertas spalio 12 d. Lietuvių Piliečių d-jos salėje, S. Bostone

Lietuvių Diena spalio 26 d. S. Bostone Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Bus suvaizdintas „Sekminių vainikas“, o taip pat vaišės ir šokiai. Rengia LB Bostono apygarda. Kariuomenės šventės minėjimas lapkričio 23 dieną Liet. Pil. d-jos salėje S. Bostone.

Antras kaimas: Spalio 18 d. Lietuvių Piliečių draugijos III-čio aukšto salėje — „Antras kaimas“ iš Chicago. Rengėjai — Bostono skautai.

VYTAS RASYS — TEISIŲ DAKTARAS

Vytas Rasy, inž. Juozo ir Irenos Rasių sūnus, šimet baigė Suffolk universitete teisių fakultetą ir gavo teisių daktaro laipsnį. Vytas Rasy yra malonus, paslaugus jaunikaits, baigęs Boston College aukšt. mokyklą, gavęs bakalaurą Bostono kolegijoje ir dabar doktoratą. Vytas gerai kalba lietuviškai ir dalyvauja lietuvių parengimuose. Vytui linkime sėkmės.

KUN. V. VALKAVIČIUS GAVO MAGISTRO LAIPSNI

Kun. Vincas Valkavičius šimet apgynė tezę „Lietuvos pionierius kunigas New England“ ir gavo magistro laipsnį iš istorijos. Tezę jis rašė Bostono kolegijoje, kur jį išnagrinėjo kunigo J. Zebrio įdomų gyvenimą, jo veiklą lietuvių tarpe ir jo tragiską mirtį. Veikalas bus išleistas atskira knyga. Įvadą parašė žymus Harvardo universiteto profesorius. Sveikiname kun. Vincą, kuris, būdamas West Groton parapijos klebonu, randa laiko moksliniam darbui.

ŠACHMATAI

— Bagoio tarptautinį turnyrą, Jugoslavijoje, laimėjo pasaulio meistras A. Karpovas, surinkęs 8 tš., Danijos dm B. Larsen — 7½, Olandijos dm Timman — 6,5, jugoslavias Ljubojevič, švedas Anderson ir sovietų Polugajevskis po 6 tš., Kuraica, Ivkov (abu Jugoslavija) su buv. pasaulio meistrė Taliu — po 5, JAV dm Kavalek — 4,

SKAUTYBĖS KELIAS

(Atkelta iš 2 psl.)

sakė, kad būdama paukštyčių draugininke perskaitė joms visas pasakėles, tai ir paskatino rašyti jaunimui. O kaip dabar yra su pasakėlių skaitymu, su lietuviška knyga?

Lietuviška knyga iš mūsų rankų išsprūdusi kaip paukštė. o turėjome gražų paprotį: įžodžio davimo proga, už gerą pareigų ėjimą skirdavome draugininkams su turtininkų įrašų knygas. Stovyklose vadovams viršininkai dovanojo žaidimų knygas, dainorėlius. Rūpinomės, kad jauni vaikai turėtų skautiškos lietuviškos literatūros, kad kiekviena gėltonšlėpsė davusi įžodį turėtų „Skaitybė lietuviškai“. O dabar?

Vienoje stovykloje dėl poros su įrašų asistų knygų, kito toks didelis nepasitenkinimas, kad stovyklos viršininkė turėjo šaukti specialų posėdį. Posėdžio metu buvo pasiūlyta tas knygas atiduoti į Kaziuko mugės loteriją. Geriau piauštome iš berželių ripkas ir kabinėjom vieni kitiems ant krūtinų, o grįžę namo išmetam į šiukšlyną.

Mūsų jauniausi nariai skautai pradeda 5 — 6 metų. Ar parūpinome jiems suprantamą knygutę didesnėmis raidėmis. Pažiūrėkime į mokyklų II, III sl. vadovėlius ir į mūsų Vilkiukų žinyną? Yra pribrendęs laikas turėti visų skautiškų terminų žodynėlį lietuviškai. Skiltininkai ar draugininkai nežinodami tikrų pavadinimų, pradeda aiškinti angliškai, o tada tuoj pat sudiev ir lietuvių kalbai.

Zinome, kad knygų šleidoimo kelias ilgas ir brangus. Bet mums jų reikia. Siūlau išleisti po 2 — 3 kad dauginimo mašina padaugintų po 10 — 15 psl. knygelių su segutę ir viršelius. Mums taip trūksta knygelių: Pasirodymai ir šūkiai, mūsų tautos didvyriai, istorijos geografijos žinios pagal pat laipsnius ir t. t. Pratinkime jaunimą ieškoti žinių knygoje, patiekim jiems tas knygas, bet ne atimkime.

Salia skiltininkų, pirmosios pagalbos kursų, suruoškime tautinio sąmoningumo kursų mūsų jauniems vadovams, kuriuos prityrę toje srityje paskaitininkai įdomiai pravestų. Visi kursantai turėtų vesti užrašus, bet taip pat, baigę kursų gautų tikrą konspektą, kad vėliau galėtų pritaikyti ir savi sueigoje.

Kas vasarą Ohio valst. un-te vyksta lituanistiniai kursai. Šių kime į juos savo studentus draugininkus. Žinoma, jie turi būti baigę lietuviškas mokyklas, nes ten dėstomas stiprus kursas ir kalbos, ir tautinio sąmoningumo atžvilgiu. ASS Vydūno jaunimo Fondas tuos kursus pini-

Gligorič, Jugoslavija — 3,5 taško.

— Massachusetts — Quebec rungtynėse žaidė Tautvilišas, K. Škema ir K. Merkis. Laimėjo Quebec 4 — 3. Škema įveikė Montrealio buv. meisterį J. N. Williams. K. Merkis

— Massachusetts — Quebec rungtynėse žaidė Tautvilišas, K. Škema ir K. Merkis. Laimėjo Quebec 4 — 3. Škema įveikė Montrealio buv. meisterį J. N. Williams. K. Merkis

Visi 14 ir 18 karatų aukso ir kt. papuošalai (žiedai, grandinėles, apyrankės, sagės, kryželiai, auskarai ir kt.) iki liepos 31 d. Terroje išparduodami už pusę jų kainos.

Gintaro papuošalai (žiedams aukse ir sidabre, apyrankėms, medalionams, karoliams, sagėms ir kt.) šiuo metu taikoma 20% nuolaida.

TERRA — 3235-37 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

giniai paremia, galėtų ir mūsų ten vykstančius draugininkus paremti.

Mes turime ne tik sueigoje, kur suose, stovyklose lietuviškai kalbėti, bet visi tą kalbą privolome puoselėti, nes nepuoselėjama kalba miršta.

Prieš 380 metų rašydamos Didž. Lietuvai pirmą lietuvišką knygą Mikalojus Daukša pralkalboje į maloningą skaitytoją prabilo šiais žodžiais:

„Ne žemės derliumi, ne drabužių įvairumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių stiprumu laikosi tautos, bet daugiausia išlaikydamos savąją kalbą, kuri didina ir palaiko bendrumą, santiką ir brolišką meilę. Gimtoji kalba yra bendrosios meilės ryšys, vienybės motina, pilietiško tautos, valstybės sargas. Sunaikink kalbą — sunaikinsi sankaiką, vienybę ir dorybę.“

v. s. fil. Danutė Eidukienė (Paskaita turtininkų konferencijoje)

Mūsų kolonijose

Waukegan, Illinois

NAUJAS AKADEMIKAS

Jonas Šalna, jr., dr. Jono ir solistės Janinos Šalnų, gyvenančių Grayslake, Ill., sūnus šį pavasarį baigė Northwestern universitetą, kur studijavo prieš medicininį kursą ir įsigijo bakalaurą laipsnį.

Nuo rudens pradės studijuoti mediciną. Artimieji ir draugai Jonui linki geros sėkmės šioms svarbioms studijoms.

Paieškojimas

Ieškoma LIUDA RADVIAUSKAITĖ, dukterė Juozo, gimus 1909 m. Vilkauskio aspr., Didvydžių vals., Kausių km. Gailestingoji seselė, dirbusi Kybartuose. Iš Lietuvos ieško Bronė Tubūtė. Prašoma atsilepti arba turintieji žinių pranešti šiuo adresu: J. Liubinas, 3357 W. 66th Place, Chicago, IL 60629

Lietuvoj nužudyto poeto Kazio Jakubėno rankraštinius palikimus, persiustas į Vakarus ir išleistas Chicagoj. Rinkinyje gausiamas „Drauge“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Kaina — 3 dol., su persiuntimu — 3 dol. ir 60 centų.

— Massachusetts — Quebec rungtynėse žaidė Tautvilišas, K. Škema ir K. Merkis. Laimėjo Quebec 4 — 3. Škema įveikė Montrealio buv. meisterį J. N. Williams. K. Merkis

— Massachusetts — Quebec rungtynėse žaidė Tautvilišas, K. Škema ir K. Merkis. Laimėjo Quebec 4 — 3. Škema įveikė Montrealio buv. meisterį J. N. Williams. K. Merkis

— Massachusetts — Quebec rungtynėse žaidė Tautvilišas, K. Škema ir K. Merkis. Laimėjo Quebec 4 — 3. Škema įveikė Montrealio buv. meisterį J. N. Williams. K. Merkis

Visi 14 ir 18 karatų aukso ir kt. papuošalai (žiedai, grandinėles, apyrankės, sagės, kryželiai, auskarai ir kt.) iki liepos 31 d. Terroje išparduodami už pusę jų kainos.

Gintaro papuošalai (žiedams aukse ir sidabre, apyrankėms, medalionams, karoliams, sagėms ir kt.) šiuo metu taikoma 20% nuolaida.

TERRA — 3235-37 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

TEL. — (312) 434-4660

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

NAUJA VIETA

Yra laisvas gražus 4 kambarių butas (1 mieg.). Apšild. Pirmam aukšte. Arti 65-os ir California Avenue. Nuoma 200 dol. mėn.

Puiklausio mūro. 22-jų metų bungalow. 2 miegami. Pušų sausais bešmentas. Graži vonia ir ekstra tualetas. Centr. oru šildymas ir vėsinimas. Karpetai. 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke — \$52.500.

Platus sklypas. Geroje vietoje investuoti atečiai, ir kaina nuderėta.

Ofise veikia automatinis telefonas. Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliškai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogų namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate

2644 W. 69th Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Savininkas parduoda 2 jų butų med. namą ant kampinio sklypo. 1 miegamasis apačioje, 2 mieg. kamb. viršuje. Nėra garažo. Namui reikalinga truputį remonto. Arti 69-os ir Artesian. \$26.900. Skambinti — 434 3297

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos. 2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms. Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl geros reikšmės skubiai paruošti. Geras pirkiny.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

DEMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luom atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarimais.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE. nes jis plačiausiai skelbtoms lietuvių dienraščio, gi skelbtumų kainos yra visiems prieinamos.

Apsilankykite į „Draugo“ administraciją iš patvirtinkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams

„Draugo“ adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Palm Beach Lietuvių klubo valdyba prie Atlanto. Iš kairės: E. Dirsienė, kun. A. Bielskis, A. Biliūnienė, V. Biliūnas; antroje eilėje: J. Daugėla, V. Tomkus, St. Balčiūnas ir V. Mazoliauskas.

DIEVO IR TAUTOS TARNYBOJE

Penkeri metai be kun. Albino Bielskio

J. DAUGELA

Lygiai prieš penkerius metus saulėtoje Floridoje, Jono apylinkėse lietuviai pagarbiai išlydėjo savo dvasios vado ir tauraus lietuvių kunigo Albino Bielskio, žmogis, kurio palikimas į Pėnslvanijos kalnus amžinam poilsui.

Tuose Pėnslvanijos kalnuose velionis praleido savo gyvenimo kūrybiškus metus, išlikimais tarnaudamas Dievui, vykdydamas dvasininko pašaukimą ir drauge nuoširdžiai globodamas ir varge guosdamas savo tautiečius. Pėnslvanija yra lyg ir mūsų šio krašto išeivijos lopšys. Mūsų pirmieji išeiviai, bėgdami nuo caro okupacijos, vengdami ilgus karškos tarnybos, kuri daugeliui mirčių grėsmę grėšė, pirmiausia pateko į Pėnslvanijos anglies kasyklas ir ten sunkiu darbu, be jokios socialinės globos pradėjo kurti naują gyvenimą ir kelti savo ir savo palikuonių laimę.

Ir šiandien, kai jau spėjome išleisti švėkšnos, Jurbarko, Linkuvos, Dzūkijos ir Zanavykų monografijas, gal jau būtų pats laikas išleisti ir mūsų emigracijos i svečias šalis monografiją, kurioje būtų atžymėti mūsų išeivijos vargai ir laimėjimai ir visos milijoninės pastangos išsilaikyti nepaskendus svetimšalių jūroje bei nesutirpus šios šalies tautybų suvirinimo katilė.

Panašioje monografijoje, be daugelio mūsų tautiečių vargo, socialinės neteisės ir medžiagiško skurdo graudžių aprašymų, galėtume užtikti ir labai daug tauraus lietuviško pasiaukojimo, tėvynės meilės ir tautiško susipratimo spindinčių pavyzdžių.

Pėnslvanija ir jos suodinos anglų kasyklos ne tik atžymi mūsų išeivijos pirmuosius žingsnius šioje šalyje, bet taip pat yra ir mūsų išeivijos tautiškos veiklos lopšys. Lietuvių numirti ir lietuviams nepasieksti svetimšalių jūroje neleido ne tik mūsų žymieji, istoriškai veikėjai, bet ir eiliniai visuomenininkai — lietuvių vybės puoselėtojai. Jų garbingoje rikiuotėje atitinkamą vietą užima ir kun. Albinas Bielskis, kurio mirties penkmečio liūdną sukaktį šiomis dienomis tenka prisiminti.

Kun. A. Bielskis, 1895 m. gimęs šioje neribotų laisvių ir laimės šalyje, augo, brendo ir mokėsi bei pastoracinį darbą dirbti pradėjo Lietuvoje. Tačiau likimas lėmė, kad 1944 metais, raudonojam siaubui jau artinantis ir mūsų žemė, jis vėl nuskubėjo atgal į Pėnslvaniją, atgal į angliakasių kraštą ir skubiai įsijungė į šio krašto varganą lietuvių gyvenimą. Ir šioje angliakasių aplinkoje jis jau praleido visus savo gyvenimo kūrybiškus metus ir visas savo žmogishkas jėgas paukojo vietos lietuvių kasdienybei praskaidrinti. Ir jis paliko šviesiausią prisiminimą šios

Mūsų kolonijose Grand Rapids, Mich.

SEKINGAI BAIGĖ MOKSLĄ

Šiais metais bachelor of arts baigė aukštąsias pažymais — Magna Cum Laude Eglė Daiva Turūtaitė. Ji prieš kelis metus baigė Grand Rapids lietuvišką mokyklą pirmąja mokykla ir papildant lituanistines žinias lankė Vokietijos Vasario 16-tos gimnaziją. Sugrįžus iš Vokietijos, dalyvavo Pietų Amerikos studentų suvažiavime. Prieš tai buvo tikrinamos lituanistinės žinios, parašyti duota tema rašinį. Kadangi rašinys buvo gerai parašytas, jis buvo įdėtas „Drauge“ į studentų skyrių. Bendruomenė švenčiant jonišes, skaitė apie lietuviškus jonių papročius, nuo pradžios mokyklos dalyvavo tautinių šokių grupėje, jaunimo chore ir

nos. Jis jas praleido ir vėl savųjų tautiečių apsupty, savo sūnėno Vytauto Biliūno bei Aldonos Biliūnienės rūpestingai globojamas ir slaugomas.

Ir čia, vos tik atvykęs skubiai įsijungė į lietuvišką veiklą: padėjo suorganizuoti Palm Beach lietuvių klubą, įėjo į jo vadovybę ir išbuvo joje iki 1975 metų birželio 29 d., kai Visatos Kūrėjas jį pašaukė peržengti amžinybės slenkstį.

Zaibo greičiu prabėgo penkeri metai pro mus, tačiau kun. Albino Bielskio šviesus atminimas dar ir šiandien šviesiomis žmogishkumo atovaištomis spindi šios apylinkės lietuviams. Jo meilė žmogui, jo noras kiekvieną suprasti ir paguosti, jo didžiausias altruizmas ir humaniškumas dar ilgai mums visiems spindės gražiausiomis grožio ir gėrio spalvomis. Jis savo paties tauraus gyvenimo pavyzdžiu, nepaprastu atidumu iš žmogishkajai artimo meile burtė būrė visus į savo aplinką ir užsitaravo ne tik savųjų, bet ir svetimųjų pagarbą. Ne tik Pėnslvanijos angliakasių palikuonys, ne tik Maizoville parapiečiai, bet ir Floridos lietuviai didžiulės pagarbos ir susikaupto nuotakomis lenkia galvą prie kun. A. Bielskio kapo ir paminklo, kurį jis pats sau pasistatė jo paties sukurtos ir pastatytos šventovės kieme ir gražiausiais jausmais puošia jo taurios asmenybės neišdildomą prisiminimą.

Mūsų draugijos nare

A. + A. ONAI DIČIONIENEI mirus, liūdinčią jos dukrą, mūsų mielą narę, PAULINĄ RUTKAUSKIENĘ, žentą KAZĮ, marčią KOSTĘ, anūkus SVAJONĄ ir NIJOLĘ, BIRUTĘ ir IRENĄ su šeimomis, visus artimus gimines Lietuvoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvos Dukterų Dr. ja Rockforde

Brangiai tetai

A. + A. APOLONIJAI KORSAKAITEI mirus, mūsų mielą APOLONIJĄ PAŽERIENĘ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

A.J. Šalkauskai
V.M. Gincai

A.L. Petrikoniai
A.V. Biliūnai

BĖGOME NUO TERORO

Iš tėvynės išbėgusių atsiminimai

Redagavo JUOZAS PRUNSKIS

Šioje knygoje skaitytojas ras įvairių luomų, visokių profesijų, įvairaus amžiaus žmonių liudijimus, pergyvenimus, bolševikų okupacijos metu barbariškus žudymus, arba išgyventus mirtinų pavojų bėgant jūra ar prasiveržiant pusimis nuklotais kalnais. Tai 39 autorių atsiminimai, pareiškimai surinkti į šį leidinį.

Išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė, Čicaga 1980 m. Spausdino DRAUGO spaustuve. Didelio formato, 284 pusl. Kaina su persiuntimu \$7.85.

Illinojaus gyventojai dar pridėda 42 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, U.S.A.

kiek leido sąlygos kultūrinę veiklą.

Kai baigė mokslą kolegijoje, Liūda Raubienė surengė jaunimui ir suaugusiems vaizės, kuriose talkininkavo A. Totoraitienė. Tenka priminti, kad Eglė baigė tokiuos aukštąsias pažymais viena iš pirmųjų Grand Rapids. Gausiai susirinkusieji jaunosios,

vidurinėsios ir senesniosios kartos lietuviai linkėjo jai laimingos ateities ir neatitrūkti iš lietuviškos veiklos. Susirinkusieji gausiai parėmė ją žengiant nauju gyvenimo keliu.

Kadangi ji savo mokslo žinios buvo populiari profesorijų tarpe, į vaizės atsilankė kolegijos atstovė prof. dr. Miller.

PADĖKA

A. + A. Antaninai Andreikienei mirus,

likusi šeima prispausta gilaus liūdesio prisimindama mus apleidusią — motiną ir šeimos globėją, trokšta iš širdies gilumos išreikšti nuoširdžiausią padėką, išreikštiems užuojautą asmeniškai ir spaudoje. Už gausų dalyvavimą šermyse ir laidotuviuose, už šv. Mišių aukas, gėles ir pagerimą velionės noro ir valios aukojant lietuviškai labdarai.

Už skirtas maldas, rožinius už mirusios sielą. Korp! Giedrai už garbės sargybą dalyvaujant su vėliava paskutinės pagarbos atidavime ir jos pirmininkei E. Vilimaitėi už suruošimą iškilias atsisveikinimo.

Tarusiems žodį, atsisveikinimo metu, primenantį velionės nueitą žemiškąjį kelią: Korp! Giedros ir mokslo bendrakaivei — Julijai Lungienei, LKB Kronikų leidėjų ir Lietuvių fondo — Apolinarui Bagdonui, JAV LB Marquette apylinkės valdybos vardu — Kostui Juskačiui, Lietuvos Dukterų dr. jos valdybos pirm. E. Kilienei, šeimos artimųjų ir bičiulių — Zigmui Molėjui ir Broniui Nainiui. Putnamo seselių Rėmėjoms už rožinio sukalbimą prašant šv. Marijos užtarimo mirusios sielai.

Laidotuvių direktoriams už paskutinį patarnavimą: Nauman Lincoln Mortuary, San Francisco, Cal. ir Chicagoje — Petkus Marquette Funeral Homes, Ltd. Radijo „Margutis“ vedėjui Petriui Petručiui už pranešimus oro bangomis, kad kapai vėl paviliojo vieną auką.

„Draugo“ redaktoriui kun. Pr. Garšvai už išreikštą užuojautą ir įdėtus pranešimus apie a. a. mirusią, kun. Kazimierui Kuzminkui, kun. Alg. Keziui, kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir kapinėse. Lietuvių Marquette Parko parapijos klebonui kun. A. Zakarauskui už gedulingų pamaldų atlikimą šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje ir pasakytą turiningą pamokslą — primenant žmogaus gyvenimo klystkelius ir jų tragiškumą. Redaktoriui Broniui Kvikliui už aprašymą A. Andreikiens žemiškos kelionės „Drauge“ ir asmeniškus patarnavimus — ištiesiant pagalbos ranką sunkiose valandose. Eg. Daugirdienei už parodytą nuoširdumą ir rūpestį, kad velionei būtų atiduota tinkama pagalba.

Nuoširdus acių karsto nesėjams: Jonui Kriaučiūnui, Jonui Pečkačiui, Kostui Juskačiui, Antanui Juodvalkiui, Broniui Nainiui ir Zigmui Molėjui.

Dar kartą visos šeimos vardu — acių visiems, visiems dalyvavusiems šermyse ir laidotuviuose, pamaldose ir palydint a. a. mirusiąją į šv. Kazimiero lietuvių kapines aukojant laiką, maldas ir kartu sugiedant paskutinę atsisveikinimo giesmą — Mariją, Mariją prie atviros duobės.

Išsėkis ramybėje neužmirštamųjų lietuviškame mieste, palikusi viltį sugrįžti į gimtąją žemę.

Nuliūdę: Petras Andreika ir šeima

Mylimai motinai, močiutei ir uošvei

A. + A.

Valerijai Krasauskienei-Sabonaitienei

mirus,

liūdesio valandoje jos dukteris VANDĄ, BIRUTĘ, PRAURIMĘ, PETKŲ, PUODŽIŲ, RAGŲ šeimas ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Bukaveckų šeima

A. + A.

Valerijai Krasauskienei-Sabonaitienei

mirus,

dukroms VANDAI, BIRUTEI ir PRAURIMEI bei artimiesiems giliai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

J. ir Vl. Dautai

D. ir J. Bariai

Mylimai Mamytei mirus, mielą

PRAURIMĘ RAGIENĘ,

jos šeimą ir gimines nuoširdžiai užjaučia

Valė ir Juozas Remiai

A. + A. BRONEI GLOBIENEI

mirus Lietuvoje, giliai užuojautą reiškiamo jos seseriai PETRONELEI KARDOKIENEI ir jos šeimai.

Vlada ir Bronius Zemliauskai

Angelė Katelienė

Angelė Katelytė-Lawler

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. birželio mėn. 18 d.

5

Brangiai

A. + A. INDREI DAMUŠYTEI-ČEPULIENEI

mirus, didžio skausmo dienos jos tėvus J. ir dr. A. DAMUŠIUS, seserį GINTĄ, brolius VYTENĮ ir SAULIŲ bei kitus artimuosius širdingai užjaučia

Aldona, Aurelijus, Jurgis, Marijus
ir Bernardas Prapuleniai

Mylimai Tetai

A. + A.

APOLONIJAI KORSAKAITEI

mirus, APOLONIJĄ PAŽERIENĘ su ŠEIMA nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvos Dukterų Draugija
Juno Beach Skyrius

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. Republic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× **Pranas Razminas**, Pedagoginio Lituanistikos instituto lietuvių kalbos lektorius, buvo 1980. VI. 14 PLI lektorių tarybos išrinktas PLI akivaizdinio skyriaus direktoriumi. Vicedirektorium išrinktas Lietuvos istorijos lektorius dr. Saulius Girnius.

× **Jaunimas** yra kviečiamas į vakaronę šį penktadienį, birželio 20 d., 7:30 v. v. Jaunimo centre padėti sugalvoti pašneke su temomis: ciklų, kurį praves kun. A. Saulaitis, kun. T. Kasputis ir ses. J. Golubickytė liuos 2 ir 4 d.

× **Prof. dr. Antanas Klimas** Pas. Liet. Jaunimo sąjungos rengiamose lituanistikos kursuose — seminare, kuris bus rugpjūčio 3-17 dienomis Loyola of the Lakes namuose netoli Akrono, Ohio, skaitys paskaitas apie lietuvių kalbos kirkštimą, priegaides ir supažindins su tam tikromis skirtumais, daromais dėl svetimų kalbų įtakos. Taip pat praves praktiškas kalbos pamokas. Registravimas reikia iš anksto PLJS Rysių centre pas M. Pleškį, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

× **Bronė Madelienė**, čekiškę, atvykusi į "Draugą", nusipirko įvairių lietuviškų knygų už 25 dolerius.

× **Ramona Kaunaitė**, dr. Ferdinando ir Vando Kaunų dukterė, Cicero, Ill., baigė Chicago Medical School, gaudama baka lauro laipsnį.

Solistai Danutė Stankaitytė ir Jonas Vaznelis gieda Sv. Vardo katedroje birželio 15 d. gedulo pamaldų už Lietuvą metu.

Nuotr. J. Kuprio

× **Naujai įsikūrusi meno kūrinių paruošė "Galerija"** veikia kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienį, nuo 11 val. ryto iki 6 val. vak. Susipažinimas su "Galerija" bus birželio 20 d., penktadienį, nuo 5 val. vak. "Galerijos" adresas: 744 N. Wells St., Chicago, Ill. 60610. Tel.: 280-1149. sk.)

× **Operos** vietas labai didžiausią paskutiniu metu gautoms aukoms Lietuvių Operai išsilaikyti. Aldona ir Vladas Paškevičiai, šiame sezone vėl atsisakdami aukų, šį kartą šimtine, rašo: "Linkime nenustoti vilčių. Jei sveiki būsim, tai ir ateityje paremsime, nors ir pensininkai". Jie yra nuolatiniai Operos mecenatai. Šio sezono pabaigoje Juozas J. Dėdinas įteikė 150 dol. čekį, dr. Ona ir dr. Albinas Garūnai atsiuntė 100 dol. auką, o iš tolimųjų vakarų — Pasifico, Californijoje, Petras Indreika operos išlaidoms padengti įteikė 100 dol. auką. Visiems šioms mecenatams Opera yra tikrai nuostabi dėkinga. (pr.)

× **GINTARO VASARVIE** TEJIE reikalauja jaunulis įvairiems darbams. Skambinkite vakarais telefonu — 618-469-3298. (sk.)

IŠ ARTI IR TOLI

A. A. VALSTYBĖSE

— "The Tribune", Scranton, Pa., laikraštis birželio 4 d. paskelbė ilgesnį straipsnį apie Lietuvą, kuriame aprašoma, kaip 1940 m. Lietuvą pavergė okupantas Sov. Rusija ir kaip dabar tebelaukia priespaudoje ją ir kitas Baltijos valstybes. Pirmena, kad amerikiečiai turėtų iš to pasimokyti, ypač kai Maskva kraštus grobia ir toliau, kaip neseniai Afganistaną. Iškelia ir LKB Kronikos reikšmę.

— **Algirdas Miškinis**, Cleveland, Ohio, baigęs gimnaziją vie nu iš geriausių mokinių, gavo net tris stipendijas: John Carroll universiteto Presidential Scholarship, Gould Leadership Award ir Ohio Engineering Foundation. Jis pasirinko Gould bendrovės stipendiją 2,000 dol. kasmet ir rudenį pradės lankyti Case Western Reserve universitetą, studijuodamas inžineriją. Jis yra aktyvus skautas ir uolus lietuvių gyvenime.

AUSTRALIJOJE

— **ALFAS** — Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos pirm. Jurgis Jonavičius pasiūnė organizacijos vardu laišką Australijos premjerui Malcolm Fraseriui, kuriuo išreiškė nuomonę, kad Australija turi boiko tuoti olimpinis žaidimus Maskvoje. Nurodoma, kad dalyvavimas pateisintų Sovietų įvykdymą Afganistano užgrobimą ir pažeistų jų pposelėjamą nesiskaitymą su žmogaus teisėmis.

NORVEGIJOJ

— **Dr. Vytenis Vasyliūnas** Norvegijoje skaitė paskaitą iš geofizikos srities ir ten davė bažnytinį vargonų koncertą. Kiti taisy Vytenis duos koncertą Stockholme, Švedijoje.

KANADOJE

— **Silvija Marcinkutė**, buvusi torontiško "Atžalyno" vadovė, dabar mokytoja vienoje Australijos gimnazijoje, o laisvomis dienomis susipažįsta su Australijos gamta.

— **Ontario Meno taryba** (Ontario Arts Council), remdama įvairių sričių kūrybą, paskirstė \$3,850,761. Šią sumą gavo 346 pavieniai menininkai ir 407 organizacijos. 1980-81 biudžeto metais šiai meno tarybai bus paskirta \$12,000,000. Paskelbtame paramą gavusių sąrašė iš lietuvių pažymėtina tikrai Jon Ancevičius (Jonas Ancevičius), Stirling, gavęs už dramą \$2000. Iš lietuvių vietinių pažymėtinas tikrai "Latvian Ladies' Choir Zile" iš Toronto.

— **Kun. dr. F. Jucevičius**, Sv. Kazimiero parapijos klebonas, pasinaudodamas ilgesnėmis atostogomis, lankosi Tolimuose Rytuose. Drauge su Berkeley universiteto ekskursija jis pasiekė Japoniją ir Kiniją.

OKUP. LIETUVOJE

— **Antakalnio kapinėse** Vilniuje palaidotas kolonistas Izraelis Moskovičius. Žemės ūkyje kolonistas ėjo aukštas pareigas.

CHICAGOS ŽINIOS

GROBIA UZRASUS

Chicagoje 43 gatvė tarp Western ir Kedzie pavadinta "Pope John Paul II Drive", paminint popiežiaus dalyvavimą pamaldose toje gatvėje esančioje Fenkų Kankinių bažnyčioje. Suvėnų mylėtojai ėmė grobti tuos užrašus. Jau net 30 jų buvo nuplėsta, ir jų atstatymas miestui kainavo 5,550 dol., nes kiekvieno pagaminimas ir pritvirtinimas prie stulpo kainuoja 185 dol.

× **Vladas Navickas**, Balso 3-jo (Bridgeporte) ir 97 (18 kolonijoj) skyrų pirmininkas, registruoja savo skyruiose norinčius autobusu vykti į Balso gegužinę. Balso gegužinė rengiama Jonynų soduose.

× **Jadvyga Paukštienė**, daiktininkė, užsukusi į "Draugą". Ypač tingai domėjosi anglų kalba apie Lietuvą knygomis ir nusipirko jų didesnį kiekį.

× **Lietuviškos knygos klubui** aukojė: Rožė Dauksaitė — 5 dol., Marius Sajus — 3 dol., Pr. Stankus — 2 dol. Visiems dėkojame.

× **Lietuviškų knygų "Draugė"**, pasinaudodami jų išpardavimu atpigintomis sąlygomis, už didesnę sumą užsisakė: J. Kazakevičius (Los Angeles), Giedrė Ambrozaitienė (Kalamazoo), Vladas Miceika (Kanadoje), Tomas Dambrauskas (Hot Springs), M. Karaška (Alexandria), K. Simėnas (Dorchester). Visiems įsimen: knygos buvo išsiųstos paštu.

× **Aldona ir sol. Algirdas Braziai** birželio 1 d. labai gražiai atšventė savo 40 metų vedybinę sukaktį apie 350 susirinkusių prietelių būryje puikiam restorane. Jų kvietimose buvo parašyta: "No gifts, please". Tad labai prasmingai padarė Teresė ir Faustas Strolis ir Ann Marie Kassel, kurie, ta proga pagerbdami Brazilius, vietoje, kad jiems teikė dovanas, išrašė po 25 dol. čekius Lietuvių Operai. Už šias vertingas dovanas ir už šį mostų Opera jiems taria nuostabi adū. (pr.)

ATOMŲ SKALDYTOJAS

Fermi laboratorija planuoja netoli Batavijos (tarp Chicago ir Auroros) pastatyti 500 m il. vertės atomų skaldytuvą, kuris pasitarnautų atominės energijos tyrimams.

UŽPUOLIKŲ GAUJA

Chicago premiesčio Schaumburgo meteris, 28 m., pasiskundė policijai, kad ją buvo užpuolę Pragarų mylėtojų (Hell Riders) motociklistų gaujos nariai. Policija padarė kratą motociklistų būstinėje, 5824 W. Kinzie, Chicagoje, areštavo 9 jų narius, radę granatą, tris revolversus. Perduoti teisimui trys 26-38 vyrai.

PRITEISĖ BILJONĄ

JAV distrikto teismas Chicago nusprendė, kad didž. American Telephone and Telegraph bendrovė turi sumokėti MCI Communication bendrovei 1 bilijoną 800 mil. dolerių už tai, kad monopolizavo tolimų telefonų šaukimų rinką, nepileisdama MCI bendrovės ir tuo nusikalto įstatymams, suvaržantiems trustus. Byla tęsiasi 4 mėnesius, buvo pristatyta 1000 dokumentų, o bylos protokolų sudarė — 12,000 puslapių. ATT bendrovė teismo sprendimą apeliavo.

KELIONĖ Į WASHINGTONĄ

Chicago arkivyskupija rugsėjo 19-22 dienomis organizuoja maldininkų kelionę į Nekalto Prasidėjimo šventovę Washingtono, D. C. Kelionė lėktuvu, vieš butis, maitinimas, autobusai ir išvykos kainuos 370 dol. Kelionės reikalus tvarko arkivyskupijos raštinėje dirbęs kun. J. Hergenrother.

NUTRENKĖ DU VAIKUS

Du berniukai, B. Williams, 14 m., ir C. Childers, 11 m., mirė nutrenkti žaibo, jiems birželio 13 d. stovint po medžiu Jackson parke, Chicagoje. Trečias berniukas N. Love, 10 m., buvo tik sužeistas. Gydomas Wyler vaikų ligoninėje, esančioje prie Chicago universiteto.

Redaguoja J. Plišas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

LIETUVOS VĖLIAVA

"Geltona, žalia ir raudona. Tai mūsų trispalvė vėliava. Po ją stovėti mums malonu. Joje — tėvynė Lietuva". Visos tautos turi savo vėliavas. Vėliava yra tautos ženklas. Lietuviai irgi turi savo vėliavą. Mūsų vėliava yra trispalvė: geltona žalia, raudona. Geltona spalva reiškia geltonuojančius jausmus ir žydrincias rūpas. Žalia reiškia žaliuojančius laukus, mūsų viltį, kad Lietuva bus laisva. Raudona reiškia meilę mūsų tėvynei ir mūsų partizanų kovą už Lietuvos nepriklausomybę. Aš irgi turiu mažą vėliavę namuose.

Dabar Lietuvoje negalima šios vėliavos turėti ar ją iškelti, nes Lietuva yra rusų pavergta. Aš norėčiau, kad Lietuva vėl būtų laisva ir kad lietuviai galėtų iškelti savo trispalvę vėliavą Lietuvoje.

Aida Lakoševičūtė, Montrealo lit. m.-los mokinė. Kanada. "Liepsna".

MANO SENELIO SODYBA LIETUVOJE

Mano senelio sodyba vadinasi Beržyniai. Buvo gyvenamas namas su priebečiu, o prieš namą gelius darželis. Už darželio, prieš namą, stovėjo klėtis. Dešinėje namo pusėje buvo sodas, toliau stovėjo tvartai. Kairėje pusėje namo, toliau, buvo daržinė. Prie klėties buvo kriaušių sodas. Toliau už tvarto tekėjo upelis Ramytė, prie jo stovėjo pirtis. Iš šiaurės pusės sodyba buvo apšildinta eglėmis. Aš labai norėčiau ten atostogauti, sode valius rinkti, upelyje žuvalti. Dabar toje sodyboje kolūkis, todėl negaliu ten nuvažiuoti.

Tadas G. Dabys, Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos m.-los 8 sk. mokinys.

LIETUVOS BAŽNYCIOS

Lietuva turi daug bažnyčių. Nemažai rusai jų uždarė. Vilniaus katedroje rusai įrengė meno galeriją. Vilniuje yra daug gražių bažnyčių. Lietuvoje vaikams draudžiama eiti į bažnyčią. Lietuvos vaikučiai myli Dievą ir eina į bažnyčią.

Jonas Natkevičius, Clevelando Sv. Kazimiero lit. m.-los 5 sk. mokinys.

LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA IR AŠ

Lietuvių mokykloje aš mokaus lietuvių kalbos. Kiekvieną šeštadienį aš ten praleidžiu tris valandas. Šioje mokykloje aš mokaus jau penkerius metus. Aš einu kas sekmadienį į lietuvių bažnyčią mišiom. Mano tėtė atvažiavo į Ameriką prieš daugelį metų, kai jis buvo tokio amžiaus, kiek dabar aš esu. Man labai patinka ši mokykla, ir aš esu padaręs gerą pažangą lietuvių kalboje.

Algis Naujokas, Rochesterio lit. m.-los mokinys. "Plunksna".

METAI GREITAI PRABĖGO

Negaliu tikėti, kad jau tikrai aš esu aštuntame skyriuje. Negaliu, kad bus taip sunku šiais metais su visomis pamokomis ir rašto darbais.

Šiais metais daug nuotykių įvyko ir dar įvyks. Popiežius atvažiavo ir turėjom rašyti temą. Jau užbaigėme skaityti vieną knygą ir jau greitai antrą baigsiame. Pirmas geografijos rašomasis prabėgo, taip pat ir gramatikos rašomasis. Rytoj rašysime gramatikos rašomąjį iš veiksmažodžių. Negaliu tikėti, kad tiek daug yra užbaigta per tokį trumpą laiką ir, žiūrint į kitą pusę, greitai jau metai baisis.

Mano nuomone, mūsų mokytoja visai nėra pasikeitusi per aštuonerius metus. Ji mane moka kaip pirmame skyriuje ir dabar aštuntame. Visa kita yra pasiskilusi per aštuonerius metus, kuriose praleidau šioje mokykloje. Aš visada turėsiu daug, daug prisiminimų apie šią mokyklą.

Jūra Antanaitytė, Marquette Parko lit. m.-los 8 sk. mokinė

KĄ MAN REIKIA LIETUVA?

Kaip senovėje žmonės mylėdavę savo kraštą, taip ir aš myliu Lietuvą. Nors ir dabar toli nuo jos ir gyvenu svetimoje žemėje, aš savo širdyje žinau, kad aš esu ir visuomet būsiu lietuvaite. Ir dėl tos priežasties aš lankau lietuvišką mokyklą, lietuvišką katalikišką bažnyčią ir stengiuosi dalyvauti lietuvių ir

lietuvių skautų susirinkimuose. Aš bandau stengtis lietuviškai kalbėti ir jeigu mano amerikietės draugės klausia manęs, iš kur aš esu kilus, aš nesigėdinu pasakyti joms, kad mano žemė yra Lietuva ir kad aš esu lietuvaite.

Jeigu šitaip mes visi darytume, tada daugiau ir daugiau žmonių išgirstų apie lietuvių kentėjimus sovietų valdžioje. Lietuviai buvo, dabar yra ir dar visuomet bus stiprūs žmonės, ir su ta lietuviška stiprybe vieną dieną Lietuva vėl bus laisva. Kad mes tos stiprybės nepamestume, mes turim laikytis savo kalbos ir savo lietuviškų papročių.

Milda Simonaitytė, Hartfordo "Švyturio" lit. m.-los 8 sk. mokinė

Hartfordo "Švyturio" lit. m.-los aštuntojo skyriaus mokinė Milda Simonaitytė skaito savo parašytą rašinėlį "Ką man reiškia Lietuva".

MANO SVAJONIŲ LIETUVA

Jeigu aš galėčiau nuvykti į Lietuvą, aš labai ilgai planuočiau, kaip praleisti ten savo laiką. Pirmiausia, aš susirasyčiau svarbesnes vietas, kurias norėčiau pamatyti: Gedimino pilį, Trakų pilį ir panašiai.

Antras dalykas, kurį aš padaryčiau, tai susitarčiau su palii Lietuva. Nors ir dabar toli nuo jos ir gyvenu svetimoje žemėje, aš savo širdyje žinau, kad aš esu ir visuomet būsiu lietuvaite. Ir dėl tos priežasties aš lankau lietuvišką mokyklą, lietuvišką katalikišką bažnyčią ir stengiuosi dalyvauti lietuvių ir

lietuvių skautų susirinkimuose. Aš bandau stengtis lietuviškai kalbėti ir jeigu mano amerikietės draugės klausia manęs, iš kur aš esu kilus, aš nesigėdinu pasakyti joms, kad mano žemė yra Lietuva ir kad aš esu lietuvaite. Jeigu šitaip mes visi darytume, tada daugiau ir daugiau žmonių išgirstų apie lietuvių kentėjimus sovietų valdžioje. Lietuviai buvo, dabar yra ir dar visuomet bus stiprūs žmonės, ir su ta lietuviška stiprybe vieną dieną Lietuva vėl bus laisva. Kad mes tos stiprybės nepamestume, mes turim laikytis savo kalbos ir savo lietuviškų papročių.

Kaimundas Bilevičius, Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lit. m.-los mokinys. Kanada. "Jaunlėstės Aidai".

VILNIUS SENOVĖJE

Lietuva senovėje buvo labai garbinga ir daug liaudies pasakų, legendų ir dainų turėjo.

Vilnius buvo lyg pasakų miestas, ypatingai jo istorija apie įkūrimą. Gediminas sapnavo Ge

LIETUVĄ MYLEKIM

Graži mūsų tėvynė, Rūtomis kaisyta, Pakelės kryželiais žemę nusagstyta.

Ten — lietuvis gimė, Ten tėvai užaugo, Ten nuo blogo žmogų Vienas Dievas saugo.

Laisvės trokšta žmonės, Laukia mūsų tėvynė, Daug jaunų medelių Svetimi nuskynė.

Tėviškos sargyboj Mes visi budėkim Ir visa širdimi Lietuvą mylėkim.

Alb. Kašubienė

ležinį vilką, vėliau ant to kalno pastatė pilį, kuri buvo labai stipri.

Vilnius turi daug bažnyčių. Beveik apie visas yra dūg pasakų ir legendų. Pavyzdžiui, apie Aušros Vartų koplyčią sakoma, kad daug stebuklų yra buvę: luobi pasveiko, susirgę išgyjo ir t. t.

Vilniaus senovė buvo labai įdomi. Gal ir jo ateitis bus gera ir garsi.

Milda Palubinskaitė, Los Angeles lit. m.-los mokinė. "Saulutė"

LICDNOS SUKAKTUVĖS

Šiais metais sueina keturiąsias dešimt metų nuo nepriklausomybės pradžios. 1940 m. birželio 15 d. raudonosios rusų masės užpuolė Lietuvą. Trečią dieną lietuvių tautos sunaikino žiauriausiomis priemonėmis. Naikino darbas tęsiasi ir toliau.

Skaudu žiūrėti į mūsų sesių ir brolių kančias, skaudu minėti tokias liūdnas sukaiktis. Kai pasaulis tyli, mes turime budėti ir visiems skelbti apie mūsų tautos nelaimę. Daryti viską, kad priešas apšleistų mūsų šalį ir grįžtų ten, kur jų tikrieji namai. Visokiais būdais turime kovoti už Lietuvos laisvę. To pasieksime būdami vieningi, būdami susipratusiai lietuviams, dirbdami Lietuvos laisvės reikalui. Jokia auka nebūna per didelė, jei galėsime užtikrinti Lietuvai laisvės rytojų. Daugiau darbo, aukos ir pasišventimo! R.

PUPELĖS

— Jazmina, kuriu būdu tu gavai gausų? — kartą paklausė mama.

— Mažos pupelės mane užgavo, — atsakė mergaitė.

— Kaip gali mažos pupelės padaryti tokį didelį gužą? — vėl klausia mama.

— Pupelės buvo sudėtos šitame inde, — mergaitė parodė pirštą į metalinį keniuką.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Senis džiaugiasi stovėdamas, jaunikaitis važinėdamas, vaikas — kuldamas (išdūkdamas).

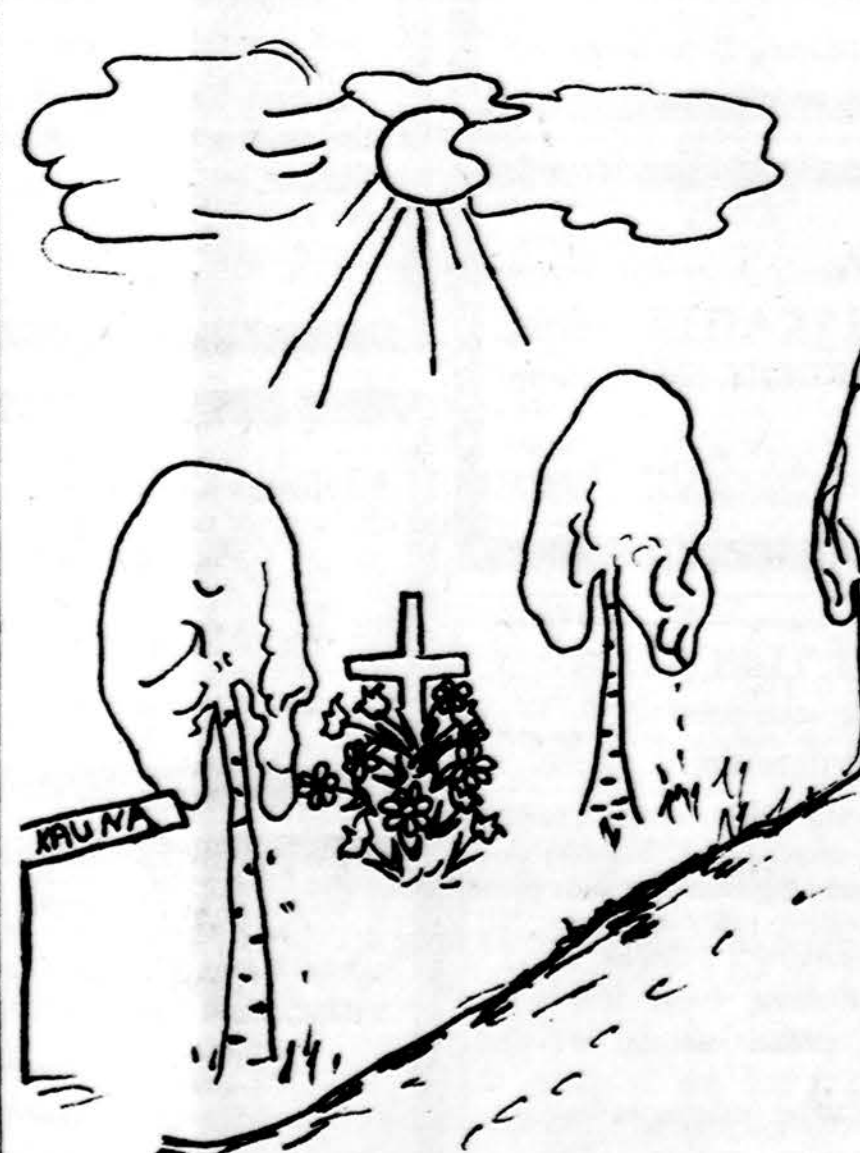
— Versis didyn — ragai platin.

— Daugailėkiečiai karvelį taip pamėgdžioja: "Grūdų, grūdų, mano vaikam grūdų". Patinas: "Duok, duok, duok!"

— Atidarykit duris, išvarkit šunis (Velinona).

— Lauk, vaikelai, nupirksi garbingą ir daug liaudies pasakų, legendų ir dainų turėjo.

Jei Morkaus dieną arią žemę, ledai užkerta jaus (Zapyškis) Dr. J. Baly

Partizano kapas. Daug jų buvo už tėvynės laisvę. Prisiminsiu ir seksiu jų pėdomis. Piešė Vija Būblytė. Piešinių konkurse laimėjusi 5-tą vietą.